

Methylamfetamine, een bedreiging voor Nederland ?

T.A.V. Dhr. Vink
MER Afstudeeropdracht
Stefan Boer 98001556
Oscar Lengkeek 99006130

Voorwoord

Voor u ligt het onderzoeksrapport “Methylamfetamine een bedreiging voor Nederland?”. Dit rapport is het resultaat van onderzoek verricht in opdracht van Jaap de Vlieger, medecoördinator van het Nationaal Netwerk Drugsexpertise (NND).

Het onderzoeksrapport is geschreven in het kader van het afstuderen van de MER-opleiding (management, economie en recht) aan de Haagse Hogeschool.

Ondanks de volle agenda's van degenen die wij geïnterviewd hebben, was de bereidheid erg groot. Tevens was hun interesse groot en vonden zij het leuk dat wij ons in dit onderwerp hadden verdiept. De interviews verliepen dan ook erg prettig.

Het onderzoek is door ons met veel plezier uitgevoerd en wij hopen dan ook dat onze onderzoeksresultaten een goede bijdrage leveren aan de leden van het NND en alle geïnterviewden.

Wij hebben tijdens deze afstudeeropdracht veel ervaring opgedaan in alle facetten van het uitvoeren van onderzoek en hebben wij meer inzicht gekregen in de drugsproblematiek en dan vooral gericht op methylamfetamine.

Tot slot richt ik graag een woord van dank aan alle betrokkenen voor de prettige samenwerking en bijdrage die zij hebben geleverd aan de totstandkoming van dit rapport.

Zoetermeer, 19 juni 2004

Organisatiebeschrijving en contactgegevens

Wij hebben deze opdracht uitgevoerd voor het coördinatiepunt van het Nationaal Netwerk Drugsexpertise (NND) welke sinds kort onder de Dienst Nationale Recherche Informatie (DNRI) valt.

Missie DNRI

De DNRI is onderdeel van de Directie Recherche van het Korps landelijke politiediensten (KLPD). Het is haar missie een belangrijke bijdrage te leveren aan de bescherming van de rechtsorde door:

- Het verstrekken van gegevens en informatie
- Het ter beschikking stellen van kennis en expertise
- Het coördineren en
- Het doen van beleidsadvisering

Taken DNRI

De DNRI verricht voornamelijk opsporingsondersteunende en –coördinerende taken voor politie, justitie en overige opsporingsdiensten. Zij is als zodanig aan te merken als een van de actoren in de opsporingsketen. De bijdragen van de dienst concentreren zich op de processen informatiecoördinatie, projectvoorbereiding, expertise en beleidsadvisering, in het bijzonder bij de bestrijding van zware en georganiseerde criminaliteit.

Missie NND

De missie van het NND is het genereren, exploiteren en toegankelijk maken van kennis en expertise ten behoeve van de effectuering van het Nederlands drugsbeleid. Het coördinatiepunt van het NND is nu officieel bij de DNRI ondergebracht.

Contactgegevens

Onze opdrachtgever is Jaap de Vlieger. Hij is medecoördinator van het NND en heeft ons gedurende het onderzoek de nodige begeleiding gegeven.

E-mail: jaap.de.vlieger@klpd.politie.nl
Telefoon: 06-53342816

Inhoudsopgave

Inleiding	Blz. 5
Methylamfetamine	Blz. 6
• Wat is methylamfetamine	Blz. 6
• Oorsprong	Blz. 6
• Kenmerken van methylamfetamine	Blz. 6
• Effecten, risico's en verslaving	Blz. 7
• Straatbenamingen	Blz. 8
• Wet en handel	Blz. 9
• Productie	Blz. 10
Methylamfetamine in de wereld	Blz. 12
• Methylamfetamine buiten de EU	Blz. 12
• Methylamfetamine in de EU	Blz. 13
• Methylamfetamine in Nederland	Blz. 13
Methylamfetamine in de toekomst	Blz. 14
• Het product methylamfetamine	Blz. 14
• De doelgroepen van methylamfetamine	Blz. 16
• De verspreiding van methylamfetamine	Blz. 18
• Risicoschatting	Blz. 20
• Scenario's	Blz. 22
Conclusie	Blz. 25
Onderzoeksverantwoording	Blz. 26
Bronvermelding	Blz. 27
• Literatuurlijst	Blz. 27
• Lijst met geïnterviewden	Blz. 27

Inleiding

In 2003 zijn er signalen vanuit de politie in Nederland gekomen die het vermoeden uitspreken dat de drug Methylamfetamine, een halfproduct de welbekende drug amfetamine, in de volksmond “speed” genaamd, in Nederland op de markt gaat komen. Deze drug zou voornamelijk door Thaise prostituees in Nederland gebruikt- en wellicht ook Nederland in gesmokkeld worden. Dit rapport beslaat een onderzoek gericht op dit vermoeden.

Dit onderzoeksrapport heeft als doelstelling om aan te geven of methylamfetamine in Nederland al gebruikt wordt, of er een directe dreiging bestaat van de komst en het gebruik van methylamfetamine in Nederland en wat de eventuele gevolgen van de komst en het gebruik van methylamfetamine in Nederland kunnen zijn.

Om dit te onderzoeken is het rapport als volgt opgebouwd. In het eerste hoofdstuk wordt uiteengezet wat methylamfetamine is. Er wordt ingegaan op de werking, de productie en de gevaren van het gebruik. Het tweede hoofdstuk richt zich op de huidige situatie. Er wordt gekeken waar in de wereld methylamfetamine wordt gebruikt en waar niet. Specifiek wordt er naar de situatie in Nederland gekeken. In het laatste hoofdstuk wordt de toekomst in beschouwing genomen. Er is hierbij gekozen om te kijken vanuit het product zelf. Wat is het product, wie zijn de doelgroepen en hoe snel een nieuw product zich verspreidt, zijn de gestelde vragen. Daarna volgt een risicoschatting die de gevaren voor het individu en de samenleving aangeeft. Tenslotte zijn er enkele scenario's uitgewerkt die mogelijk in de nabije toekomst werkelijk kunnen gebeuren. Na het laatste hoofdstuk volgt de conclusie, waarin het rapport en de bevindingen nogmaals uiteengezet worden.

Hoofdstuk 1: Methylamfetamine

In dit eerste hoofdstuk wordt uitgelegd waar methylamfetamine vandaan komt, wat de kenmerken ervan zijn, wie de gebruikers zijn, hoe het geproduceerd kan worden, wat de prijzen zijn, of deze drug op de opiumlijst staat en wat de straatbenamingen voor deze drug zijn. Ook wordt de vergelijking met amfetamine gemaakt, omdat men deze vaak verwart met methylamfetamine.

Wat is methylamfetamine

Wekaminen, ook wel psychostimulantia genoemd, zijn chemische stoffen die stimulerend werken op het centrale zenuwstelsel. Het gaat hier om drugs. Er zijn verschillende soorten wekaminen, waarvan methylamfetamine (afgekort metamfetamine) en (dex)amfetamine de belangrijkste zijn. Methylamfetamine wordt vaak in een adem genoemd met amfetamine. Dit is vaak niet terecht, want het heeft een veel sterkere werking. Het is namelijk een factor 1,6 sterker. Dit ligt overigens wel aan de zuiverheid waarin de drug verkeert. Chemisch gezien verschilt methylamfetamine ($C^{10}H^{15}N$) niet veel van amfetamine ($C^9H^{15}N$). Maar in tegenstelling tot amfetamine is methylamfetamine veel makkelijker te produceren. De productie komt verder in dit hoofdstuk uitgebreid ter sprake.

Oorsprong

Amfetamine werd voor het eerst samengesteld in een Duits laboratorium in 1887. De variant methylamfetamine werd dertig jaar later gesynthetiseerd in Japan. In de Tweede Wereldoorlog werd methylamfetamine gebruikt door Japanse kamikazepiloten, Amerikaanse piloten en aan de gewone bevolking van Japan om alert te blijven bij bombardementen. In die oorlog deden de Duitsers het zelfs door de chocolade van militairen zodat ze aan het front een beetje fit bleven. Het was ook Hitler's drug. Zijn dokter spoot hem er naar verluidt acht keer per dag mee in terwijl het Derde Rijk brandde. Hij vertoonde de klassieke symptomen van een methylamfetamine-verslaafde: paranoia, agressiviteit, irrationele gewelddadigheid.

In de jaren vijftig raakten amfetaminepillen ingeburgerd. Het was in het milieu van de Hell's Angels en andere motorbendes dat daaruit een drug gedistilleerd werd die vijftig procent methylamfetamine bevatte, de vorm van methylamfetamine die euforie verwekt. Maar de drug was nog zo onzuiver dat alleen de injectienaald dat effect kon geven. En met de naald kwamen de onvermijdelijke overdosissen.

Na een kortstondige populariteit aan het einde van de jaren zestig kwam er een tegenreactie. 'Speed kills' werd een hippie-slogan. Maar aan het einde van de jaren tachtig ontdekten methylamfetamine-producenten een legale substantie die erg op methylamfetamine lijkt: efedrine. Door een kleine chemische verandering in de samenstelling van efedrine verkrijgt je bijna pure methylamfetamine.

Kernmerken van methylamfetamine

Methylamfetamine werkt 6 tot 12 uur, maar kan veel langer aanhouden dan gewone amfetamine dat normaliter 5 tot 8 uur werkt en ook veel langer kan aanhouden. Daarnaast bestaat er Ice (de rookbare vorm) en deze werkt zo'n 24 uur. Methylamfetamine kan geslikt, gespoten en gesnoven worden.

Bij het spuiten van (methyl)amfetamine treedt de werking het snelst op, maar duurt het ook het minst lang. Als (methyl)amfetamine wordt gesnoven treedt het effect op na 5-10 minuten. Wanneer je (methyl)amfetamine slikt, begint de werking na 20-30 minuten en is een hogere dosering nodig dan bij snuiven. Dit komt door een gedeeltelijke opname in het bloed en vroegtijdige afbraak. Bij gebruik van Ice, de rookbare vorm, is de werking drie- tot vijfmaal sneller dan bij slikken. Amfetamine wordt in erg verschillende concentraties verkocht en is

dan ook moeilijk te doseren, maar een gebruikelijke dosis is 5-40 milligram. Een gebruikelijke dosis voor methylamfetamine is 5-10 milligram.

Effecten, risico's en verslaving

Omdat methylamfetamine sterker is dan amfetamine geldt ook dat de kans op negatieve effecten groter is en dan wel met de factor 1.6!

Effecten

- Bloeddruk – hartslagverhoging
- Honger, moeheid en slaapgevoel verdwijnt
- Pupilverwijding
- Verhoogde alertheid
- Verhoogd zelfgevoel
- Verwijding bloedvaten van skeletspieren
- In je broek doen van angst
- Prikkelbaarheid
- Verlies zelfkritiek
- Sterke bewegingsdrang – Bezig moeten blijven...

Risico's

Er zijn wel degelijk grote risico's verbonden aan het gebruik van methylamfetamine. Er zijn lichamelijke en psychische klachten waar te nemen en ook na de uitwerking zal het gevoel niet als erg prettig ervaren worden. De roes kan namelijk zo'n 24 uur duren.

Lichamelijk:

- Hoofdpijn
- Hartkloppingen
- Duizeligheid
- Misselijkheid.
- Verminderde weerstand
- Vertraagde botgroei (bij kinderen)
- Tandknarsen en kaakklem
- Slapeloosheid

Psychisch:

- Agressiviteit (opgefoktheid)
- Prikkelbaarheid
- Oververmoeidheid
- Verwardheid

Na uitwerken:

- Katerig gevoel
- Onrust/angst

Bij chronisch gebruik:

- Dwanghandelingen
- Beestjes op de huid/jeuk
- Verminderde weerstand – ziektes
- Het afbrokkelen van nagels/tanden
- Bij snuiven - neusslijmvlies

Een overdosis (methyl)amfetamine kan resulteren in hartritmestoornissen, oververhitting en acute schizofrenie of psychotische verschijnselen. Bij zwaar gebruik zijn de risico's: paranoia en jeuk (je denkt dat er beestjes onder je huid zitten). Risicogroepen zijn mensen met: diabetes (amfetamine verhoogt de bloedsuikerspiegel), hart- en vaatziekten, een bipolaire stoornis (manisch depressief) en mensen met aanleg voor psychische aandoeningen en epilepsie. Oververhitting en uitdroging is net als bij MDMA het meest voorkomende probleem. Amfetamine wordt in erg verschillende concentraties verkocht en is daardoor moeilijk te doseren. Je kunt je (methyl)amfetamine laten testen bij de drugs testservice van Parnassia Preventie. Daar kunnen zij onderzoeken welke zuiverheid de drug heeft en hoe gevaarlijk de drug is.

Als je iemand tegenkomt die (methyl)amfetamine heeft gebruikt, kan je daar verder weinig aan doen. Het beste is deze persoon met rust te laten en te wachten tot zijn roes voorbij is. Er zijn methoden bijvoorbeeld door middel van urinesamples om te constateren welke drug zich in het bloed bevindt.

Verslaving

Bij gebruik van (methyl)amfetamine is er sprake van tolerantie (je lichaam vraagt elke keer meer van het middel om hetzelfde effect te bereiken). (Methyl)amfetamine geeft geen lichamelijke afhankelijkheid (verslaving). Er treden dus geen ontwenningverschijnselen op na het stoppen met (methyl)amfetamine gebruik. Het is wel mogelijk dat het - uitgestelde - gevoel van vermoeidheid extra hard aankomt.

Er treedt wel geestelijke afhankelijkheid op bij (methyl)amfetamine gebruik, en die kan groot zijn. Gebruikers kunnen het idee krijgen dat ze niet goed kunnen functioneren of plezier hebben zonder amfetamine te gebruiken. Nadat het is uitgewerkt, treedt juist het tegenovergestelde gevoel op: vermoeidheid en depressiviteit. Wanneer je dit tegengaat door weer te gebruiken, beland je snel in een vicieuze cirkel.

Deze geestelijke afhankelijkheid is groot bij methylamfetamine en zeker bij ice, waarvan de verslavende werking wordt vergeleken met crack.

Gebruikerservaringen

Veel genoemde effecten en ervaringen van gebruikers zijn: meer energie en zelfvertrouwen, meer zin in seks maar seksueel minder kunnen presteren, hoofdpijn, droge mond, diarree, depressief na gebruik, tandenknarsen en kaakklem, snel geïrriteerd en agressief gedrag, zelfoverschatting en gefascineerd door eigen gedachten.

Zwangerschap

Over het gebruik van (methyl)amfetamine tijdens de zwangerschap is weinig onderzoek bekend. Mogelijke risico's voor de baby kunnen zijn: ondergewicht, een te klein hoofd en een vertraagde groei. Dit zou echter ook door de uitputting kunnen komen waar zware gebruikers last van hebben. Het valt in ieder geval aan te raden minimaal één week voor de conceptie (verwekking) te stoppen met het gebruik van amfetamine. Indien er toch incidenteel gebruikt is tijdens de zwangerschap, hoeft dit niet noodzakelijkerwijs tot problemen te leiden.

Straatbenamingen

Er zijn vele straatbenamingen bekend van methylamfetamine en gewone amfetamine, maar wij hebben de belangrijkste straatbenamingen voor methylamfetamine op een rijtje gezet:

Ya ba: Dit is misschien wel de bekendste benaming voor methylamfetamine. Dit is de Thaise benaming voor de drug. Het gaat hierbij dan om een oranje pilletje. De tablet moet worden verpulverd, verhit op aluminiumfolie en vervolgens gerookt.

Ya ba

Ice: Dit is de rookbare vorm van methylamfetamine, vooral bekend in Amerika en Australië.

Ice

Crystal en Cranck: Dit is methylamfetamine in ongezuiverde toestand. Deze benamingen worden vooral door junks gebruikt.

Perf, Hitler's drug, Crazy medicine, Pervitine en Speed zijn andere roepnamen voor methylamfetamine.

Wet en handel

Amfetamine en methylamfetamine staan op lijst 1 van de Opiumwet. Op deze lijst staan harddrugs met een onaanvaardbaar risico voor de gezondheid. Produceren, verhandelen en bezitten van harddrugs is strafbaar. Het bezit van kleine hoeveelheden wordt in de praktijk niet met voorrang opgespoord en vervolgd.

Het is moeilijk een prijs te bepalen voor methylamfetamine, omdat het nog maar weinig is aangetroffen in Nederland. Wel is het zo dat de prijs vergeleken kan worden met methylamfetamine, maar aangezien de productie goedkoper is zal deze drug ook iets goedkoper aangeboden kunnen worden.

Amfetamine wordt net als methylamfetamine verhandeld op de illegale markt. De marktprijs voor amfetamine varieert van € 7 tot € 11 per gram. Voor methylamfetamine is dit € 4,5 tot € 11 per gram. De prijs verschil overigens erg per land. In Thailand wordt soms voor een ya ba pilletje maar \$1,50 gevraagd.

Productie

Wil men een bepaalde stof synthetiseren (het gaat hier om synthetische drugs) ontstaan er links- en rechtsdraaiende moleculen, isomeren. Deze hebben dezelfde bouw, bevatten identieke atomen, maar zijn wel elkaars spiegelbeeld. De receptor van de hersenen laat echter veel gemakkelijker rechts- dan linksdraaiende moleculen door. Je zou het kunnen vergelijken met schoen; probeer maar eens een linker schoen aan te trekken om je rechter voet. Ice is methylamfetamine, dat is gezuiverd van het links draaiende isomeer en bovendien in een basische vorm wordt gebruikt. Methylamfetamine is eenvoudig te vervaardigen, maar om het zodanig te zuiveren dat het de naam Ice verdient, moet er wel wat gebeuren. Uitgegaan wordt van de grondstof efedrine, waar de hydroxy-, de OH-groep, af wordt gehaald. Dan ontstaat het rechtsdraaiende methylamfetamine, pervitine genaamd, een zout dat net als bij het crack procédé in een vrije base wordt veranderd, zodat het kan worden gerookt. Een zout brandt niet, maar de kristallen van vrije base wel. Hoewel een behoorlijke kennis van zaken is vereist, kan wel met simpele apparatuur worden volstaan en voor scheikundigen moet het dan ook geen probleem zijn deze drug te vervaardigen.

Alle benodigde ingrediënten zijn vrij en goedkoop verkrijgbaar. Het recept om methylamfetamine te maken is zelfs op verschillende plaatsen op het internet terug te vinden. De hoofdingrediënten bestaan uit:

- Zout
- Huishoudelijke schoonmaakproducten
- Gedistilleerd verkoudheidsmedicijn
- Lithium uit camerabatterijen

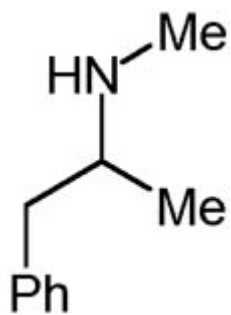
Methylamfetamine lab

Dit zijn allemaal legaal te verkrijgen producten. In tegenstelling tot een amfetaminelab waar men met Bunsenbranders en kolven goochelt, volstaan potten en pannen op een keukenfornuis om een methylamfetamine-lab op te starten. Het is gemakkelijker te produceren en moeilijker te ontdekken door de politie. Methylamfetamine wordt ook onder verschillende merknamen door de farmaceutische industrie aangemaakt.

De chemische naam is (s)-N,a-Dimethylbenzene-ethamine of d-N-methylamphetamine. Alternatieve namen zijn 1-phenyl-2-methylaminopropane en d-phenylisopropylmethylamine.

Hieronder ziet u de chemische structuur van methyldamfetamine.

Hoofdstuk 2: Methylamfetamine in de wereld

In dit hoofdstuk wordt beschreven waar in de wereld methylamfetamine gebruikt wordt, de eventuele drugsroutes en de situatie in Nederland.

Methylamfetamine buiten de EU

Volgens de media zou 'ya ba' aan een opmars bezig zijn vanuit Thailand naar Amerika, Engeland en de rest van Europa. We gaan eerst kijken naar de situatie in de verschillende werelddelen.

In Azië is methylamfetamine (ya ba) populairder dan gewone amfetamine, omdat het goedkoper en makkelijker aan te maken is. Vooral in de Gouden Driehoek (Thailand, Birma, Laos) wordt de drug veel geproduceerd. De pillen worden geproduceerd in Myanmar, het voormalige Birma, door de etnische minderheid Wa. Ze vinden op grote schaal hun weg naar Thailand, dat grote problemen heeft met mensen die verslaafd zijn aan de pillen. Er zijn naar schatting 2,5 miljoen mensen die ya ba gebruiken in Thailand. Via Thailand en Laos gaan de pillen naar de VS. Volgens de Amerikaanse narcoticadienst DEA worden de zendingen meestal gewoon per post verstuurd. De eerste Ya Ba-pillen doken in 2000 in de VS op. Soms bleken ze ook cafeïne of morfine te bevatten.

Voorals nu het drugsbeleid van Thailand erg verscherpt is ontstaat er de angst dat de drug ergens anders afgezet gaat worden, misschien wel in Europa.

De drug deed eind jaren 80 zijn intrede in de VS, in Hawaï. Daarna overspoelde hij de westkust. In de staten California en Arizona is methylamfetamine nu de populairste drug. De Amerikaanse douane heeft in 2000 en 2001 zeker 45 ladingen onderschept in onder meer Los Angeles, San Fransisco en Hawaï. Illustratief voor de populariteit van methylamfetamine in de VS is het feit dat in 2001 7.990 productieplaatsen voor deze drugs zijn ontdekt versus 52 amfetaminelaboratoria. Ze kennen in de VS eigenlijk alleen maar methylamfetamine. Gewone amfetamine wordt dus wel geproduceerd, maar men prefereert methylamfetamine. De grondstoffen die nodig zijn voor de productie zijn daar namelijk erg goedkoop te krijgen en dat is de belangrijkste reden dat er geen gewone amfetamine geproduceerd wordt op grote schaal. Er worden de laatste vijf jaar vele methylamfetamine labs ontmanteld in de VS. Ook zijn er al vele mensen aan een overdosis van deze drug gestorven.

Volgens USA Today vallen veel uitgaande tieners in de VS voor Ya Ba wegens het vermeende langdurige effect ervan. De pillen worden meestal op zilverpapier gelegd en boven een vlam gehouden, waarna de rook wordt ingeademd. In Amerikaanse chatboxen op internet is Ya Ba ook een populair thema.

Ook in Australië is de drug nog steeds in opkomst. Er zijn aanwijzingen dat de drug ook via Azië daarheen wordt gesmokkeld, maar ook in Australië zijn al een aantal methylamfetamine labs opgedoekt.

Het blijkt dus dat methylamfetamine in Azië, de VS en in Australië erg populair is. De handelsroutes zijn moeilijk te achterhalen, maar duidelijk is wel dat er veel methylamfetamine vanuit Zuidoost Azië naar de VS gaat en dat een nieuwe afzetmarkt als Europa nog steeds een optie is.

Methylamfetamine in de EU

Europa blijft een belangrijk gebied voor de productie en het gebruik van amfetaminen en ecstasy, maar niet voor methylamfetamine. Helaas is maar weinig bekend over de omvang van de fabricage van amfetamine in Europa. Dit geldt hetzelfde voor methylamfetamine. In Europa wordt naar verhouding veel meer amfetamine geconsumeerd. Dit beeld komt niet alleen naar voren uit studies naar druggebruik, maar ook uit beslagstatistieken. Alleen in Tsjechië en Slowakije treffen opsporingsdiensten jaarlijks meer dan tien productieplaatsen aan voor methylamfetamine.

Op dit moment is methylamfetamine dus nog niet vaak gesignaleerd, maar gezien de opkomst in landen als de VS en Australië bestaat de kans dat de drug richting Europa komt. Er is daar door de media ook al wat aandacht aan besteed.

Methylamfetamine in Nederland

In Nederland komt methylamfetamine alleen sporadisch voor. Bij het Trimbos-instituut waar de meeste drugs getest worden en waar een goed overzicht bestaat van het gebruik van alle verschillende soorten drugs, is men methylamfetamine in een redelijk zuivere vorm in 2003 twee maal tegengekomen. Dit ging dan om de oranje ya ba pilletjes die een hoog percentage methylamfetamine bevatten. Tevens is er één experimenteel methylamfetamine labje ontmanteld, maar dat was meer voor eigen gebruik dan voor de handel. Er is overigens wel vaker methylamfetamine in speed aangetroffen, maar dat ging vaak maar om zo'n laag percentage dat van echte methylamfetamine niet gesproken kon worden. Het is in Nederland dan ook niet erg bekend. Mocht het voorkomen zal men hier vaak niet weten dat ze het gebruiken, maar zullen ze wel 'harder' dan normaal gaan. Wel is er in Nederland aandacht besteed in de bladen aan methylamfetamine en ook is er vorig jaar een documentaire op televisie geweest. Dit wijst er toch op bekendheid enigszins vergroot kan worden.

Er zijn wel nieuwe berichten naar buiten gekomen over Thaise massagesalons die als dekmantel gebuikt worden bij illegale praktijken. Deze salons, waarvan sommige als bordeel worden geëxploiteerd, zijn vaak verbonden aan de Aziatische georganiseerde misdaad. Onderzoek wijst uit dat er ook in ya ba wordt gehandeld in de massagesalons. Dit wijst er dus op dat er wel een kleine scène is waarin methylamfetamine bekend is.

In Nederland is methylamfetamine dus nog relatief onbekend. De drug kan wel opgevallen zijn, door stukken in verschillende bladen of op televisie. Of we bang moeten zijn doordat net bekend is geworden dat in Thaise massagesalons in ya ba wordt gehandeld is nog maar de vraag, want Nederland is en blijft een werkcultuur en bij gebruik van methylamfetamine heb je zeker een hele dag nodig om weer te herstellen.

Hoofdstuk 3: Methyldamfetamine in de toekomst

Nu vastgesteld is dat methyldamfetaminen nauwelijks worden gebruikt in Nederland, moet er onderzocht worden of dit in de toekomst wel zou kunnen gaan gebeuren. Het feit dat methyldamfetaminen nu niet gebruikt worden biedt natuurlijk geen garanties voor de toekomst. Er moet dus onderzocht worden wat de voorwaarden zijn om methyldamfetaminen te introduceren in Nederland en wat de gevolgen hiervan zullen zijn. Om dit te onderzoeken moet eerst gekeken worden naar het product zelf, een nieuw product moet een voordeel hebben ten opzichte van andere producten. Verder moet er gekeken worden naar de potentiële gebruikers. Welke groepen, scènes of individuen zijn de meest voor de hand liggende gebruikers van een nieuwe drug als methyldamfetaminen. Als deze twee factoren zijn onderzocht, moet er gekeken worden aan welke voorwaarden een nieuw product moet voldoen om zich snel te verspreiden. Door dit te onderzoeken kan men bepalen of het mogelijk is dat methyldamfetaminen zich heel snel zullen verspreiden over verschillende groepen gebruikers, of dat het gebruik beperkt zal blijven tot één of enkele groepen. Hierna kan dan een risicoschatting worden opgesteld waarin de gevaren voor het individu, de volksgezondheid en de samenleving worden ingeschat. Tenslotte kunnen er enkele scenario's worden opgesteld, waarin wordt uitgewerkt wat er mogelijk in de toekomst gaat gebeuren als methyldamfetaminen daadwerkelijk in Nederland wordt geïntroduceerd. Deze scenario's zijn de meest voor de hand liggende toekomstige gebeurtenissen bij een introductie van methyldamfetaminen, inclusief een beleidsadvies om de mogelijke problemen te voorkomen en op te lossen.

Het Product Methyldamfetamine

Een product moet aan bepaalde voorwaarden voldoen om een kans op succes te hebben. Dit geldt voor elk product, dus ook voor methyldamfetaminen. Want ook methyldamfetaminen zijn een, zij het illegaal, product en volgen dus ongeveer dezelfde regels als andere producten. Om een product te beoordelen moeten vier factoren in beschouwing worden genomen, te weten:

- het product
- de prijs
- de bekendheid
- de beschikbaarheid

Het Product

Met het product wordt bedoeld het artikel en de daarbij horende dienstverlening. Het artikel is de substantie methyldamfetamine. De dienstverlening is bijvoorbeeld een eventuele garantie of financiering. Aangezien het hier om een illegaal product gaat, zal er van dienstverlening weinig tot geen sprake zijn. Het artikel methyldamfetaminen heeft een soortgelijke werking als amfetamine, zij het 1,6 maal sterker. Methyldamfetaminen werkt langer en heeft een heftiger effect dan amfetamine. Het is dus een ander artikel, maar het is wel vergelijkbaar met amfetamine.

De Prijs

De prijs van een product is het bedrag dat de consument er uiteindelijk voor betaald. Deze prijs is over het algemeen opgebouwd uit de kosten van het product, verhoogd met de winstmarge van de verkoper. De kosten van het product zijn de kosten van de grondstoffen, de productiekosten, de transportkosten en eventuele andere kosten. In het geval van methyldamfetaminen is de prijs zeer afhankelijk van de plaats van productie. Wordt de methyldamfetamine in Nederland geproduceerd, dan zal de prijs laag liggen. Wordt de methyldamfetamine daarentegen in het buitenland geproduceerd en vervolgens naar Nederland

geëxporteerd, dan zal de prijs een stuk hoger liggen. Van groot belang voor de vraag waar geproduceerd wordt, is de beschikbaarheid van grondstoffen. De belangrijkste grondstof van methylamfetamine is efedrine. Efedrine is te verkrijgen, zij het niet zo makkelijk als de grondstoffen van amfetamine. Dit betekent dat methylamfetamine gemaakt kan worden in Nederland, al moet er meer moeite voor worden gedaan als voor de productie van amfetamine. Het productieproces van methylamfetamine is echter wel weer eenvoudiger dan dat van amfetamine.

De Bekendheid

De bekendheid van een product bepaald mede het succes. Een product kan nog zo goed zijn, als niemand het kent, zal het niet gekocht worden. Een product kan op verschillende manieren bekend worden bij een breed publiek, maar omdat methylamfetamine een illegaal product is, zijn deze mogelijkheden beperkt. De belangrijkste manier voor methylamfetamine om bekend te geraken is mond-tot-mond reclame. Deze vorm van bekendheid blijft echter meestal beperkt tot de directe omgeving van een enkele gebruiker. Een andere manier is de media. Als er een nieuwe drug op de markt komt, zijn de media vaak snel op de hoogte en brengen zij dit nieuws naar buiten. Soms gebeurt dit op een objectieve, informatieve manier en soms op een subjectieve, op sensatie beluste manier. Het naar buiten brengen van informatie over een nieuwe drug vergroot de bekendheid van de drug en kan leiden tot een vergroting van de vraag.

De Beschikbaarheid

De beschikbaarheid van een product wordt bepaald door de moeite die een eindgebruiker moet doen om het product te verkrijgen. Een product dat te koop is in elke supermarkt heeft een hoge mate van beschikbaarheid. De beschikbaarheid van methylamfetamine hangt af van een aantal factoren. Ten eerste zijn er de verkoopplekken. Dit zullen voor methylamfetamine dezelfde zijn als die voor andere synthetische drugs. Een tweede factor is de voorraad. Als er weinig wordt geproduceerd of ingevoerd, dan zal er minder beschikbaar zijn voor de verkoop. Bij methylamfetamine hangt dit af van de productieplaats en de grondstoffen, zoals uitgelegd bij punt 2, de prijs. Bij de productie van methylamfetamine in Nederland zal de beschikbaarheid velen malen hoger liggen, dan bij productie in het buitenland.

Het product methylamfetamine is nu onderzocht op vier factoren die mede bepalend zijn voor een eventuele introductie in Nederland. Het artikel zelf brengt niet iets nieuws, maar het is wel anders. Het is een mogelijk vervangingsmiddel voor amfetamine. De prijs en beschikbaarheid zijn afhankelijk van de plaats van productie. Bij productie in Nederland zelf of in een nabij gelegen land dalen de kosten en de prijs en stijgt de beschikbaarheid. Wordt de methylamfetamine echter verder weg geproduceerd, dan stijgen de kosten en de prijs en daalt de beschikbaarheid. Tenslotte zal de bekendheid van het product vooral afhangen van de mond-tot-mond reclame, binnen bepaalde groepen en tussen groepen onderling. Wel kan de media een rol spelen met sensationele artikelen, waarmee de interesse van bepaalde personen kan worden gewekt.

De Doelgroepen van Methylamfetamine

Als methylamfetaminen in Nederland worden geïntroduceerd, wie zijn dan de mensen die het gaan gebruiken? Deze vraag is van groot belang, zodra bekend is wie de potentiële gebruikers zijn kan deze groep in de gaten worden gehouden en worden voorgelicht. Om te onderzoeken wie potentiële gebruikers zijn, zal moeten worden gekeken naar het product. Het product is al onderzocht aan de hand van vier factoren, welke nu weer gebruikt kunnen worden. De vragen die gesteld dienen te worden zijn dan:

- wie heeft behoefte aan het product
- wie kunnen het product betalen
- wie kennen het product
- wie kunnen het product verkrijgen

Wie heeft behoefte aan het product

Een eerste vereiste voor een doelgroep is een behoefte. Als er geen behoefte is, is er geen vraag en als er geen vraag is, word het product niet gekocht. Er moet dus gekeken worden welke groep behoefte heeft aan een product als methylamfetamine. Sinds methylamfetamine een illegale drug is, zullen mensen die nooit drugs gebruiken het niet kopen. Zij hebben geen behoefte. Van de mensen die drugs gebruiken zijn er gebruikers van softdrugs die nooit harddrugs gebruiken. Zij hebben ook geen behoefte aan methylamfetamine. De harddrugs zijn onder te verdelen in synthetische en natuurlijke drugs. Synthetische drugs bestaan voornamelijk uit XTC en amfetamine, terwijl natuurlijke drugs vooral cocaïne en heroïne zijn. De meeste personen die XTC gebruiken hebben hier duidelijk voor gekozen. Zij preveren XTC boven amfetamine. De kans dat zij wel methylamfetamine gaan gebruiken is uitermate klein. Cocaïne is vooral een luxe drug. Het is de duurste drug en vaak een statussymbool. Deze gebruikers zullen het vooral bij cocaïne willen houden en misschien af en toe XTC gebruiken. Zij zullen weinig behoefte hebben aan methylamfetamine. Er blijven dan twee groepen over, de amfetamine gebruikers en de heroïne gebruikers. Amfetamine gebruikers, iedereen die wel eens amfetamine gebruikt, zijn de meest voor de hand liggende groep, omdat zij al een vergelijkbaar product gebruiken en dus de behoefte aan een amfetamineachtig product hebben. Sinds methylamfetamine en amfetamine een soortgelijke werking hebben, zal dit hun behoefte kunnen vervullen. Of ze amfetamine of methylamfetamine gebruiken zal dan vooral afhangen van factoren als prijs, bekendheid en beschikbaarheid. Ook kan het zo zijn dat, omdat de drugs zo op elkaar lijken, ze door elkaar gebruikt worden, zodat de gebruiker niet weet welke van de twee hij of zij nu eigenlijk heeft gebruikt. Heroïne gebruikers tenslotte, zijn een groep apart. Deze personen zijn vaak zeer verslaafd en gebruiken meestal alles waar ze aan kunnen komen, ook al preveren ze heroïne.

Wie kunnen het product betalen

Na de behoefte is het kunnen betalen van het product de belangrijkste factor in het bepalen van potentiële doelgroepen. Hoe duurder de methylamfetamine, hoe minder mensen zich het kunnen veroorloven om het gebruiken. Eerder is al uitgelegd dat de prijs vooral afhankelijk is van de plaats van productie. Productie in Nederland of in omringende landen betekent een lagere prijs, productie verder weg betekent een hogere prijs. Als methylamfetamine in Nederland wordt geproduceerd zal de prijs te vergelijken zijn met amfetamine en XTC. Deze drugs zijn relatief goedkoop en bijna iedereen kan deze drugs kopen in voldoende hoeveelheden. Dit zal dan ook voor methylamfetamine gaan gelden. Wordt methylamfetamine alleen in het buitenland geproduceerd en daarna ingevoerd in Nederland, dan zal de prijs een stuk hoger liggen. Methylamfetamine zal dan voor een grote groep potentiële gebruikers te duur worden.

Wie kennen het product

Een product kan wel de potentie hebben om in een behoefte te voorzien, maar als de mensen met de behoefte het product niet kennen, zal het niet gekocht worden. Op dit moment is methyldamfetamine niet erg bekend. De meeste mensen kennen amfetamine wel en hebben hier vele benamingen voor, maar het verschil tussen methyldamfetamine en amfetamine kennen ze niet. Dit kan natuurlijk snel veranderen. Zoals al eerder vermeld kan een product op verschillende manieren bekendheid verkrijgen, zodat op een bepaald moment de meeste mensen het product wél kennen, zeker de gemiddelde drugsgebruiker.

Wie kunnen het product verkrijgen

Een doelgroep moet het product kunnen verkrijgen om het te kunnen kopen. Op dit moment is methyldamfetamine nog moeilijk te krijgen, maar dit kan natuurlijk snel veranderen als de vraag groeit of als iemand besluit het te introduceren in Nederland. Over het algemeen geldt dat zodra de vraag toeneemt de beschikbaarheid ook toeneemt. Uiteindelijk zal iedereen die nu aan synthetische drugs kan komen ook aan methyldamfetaminen kunnen komen. Zeker als de productie in Nederland plaatsvindt zal de beschikbaarheid snel toenemen. Wordt de methyldamfetamine in het buitenland geproduceerd, dan zal de beschikbaarheid minder zijn.

De belangrijkste doelgroep voor methyldamfetaminen bestaat dus uit personen die amfetaminen gebruiken. Zij zijn de potentiële gebruikers van methyldamfetaminen. Te denken valt bijvoorbeeld aan de hardcore-scène die sinds 2003 weer opkomt. Dit is een groep met een hoog amfetamine gebruik, waar de hele nacht door gegaan wordt. Een duidelijke groep potentiële gebruikers voor methyldamfetaminen. Maar ook andere groepen of individuen die amfetamine gebruiken kunnen overstappen op methyldamfetamine indien het verkrijgbaar, betaalbaar en bekend is.

De Verspreiding van Methylamfetamine

Elk nieuw product begint met bekendheid bij een kleine groep of één enkel individu. Van daaruit verspreid het gebruik zich langzaam of snel over andere groepen en individuen. De snelheid en de manier waarop deze verspreiding geschied valt uit te werken aan de hand van de zogenaamde “Theory of Diffusion”. Deze theorie bestaat uit vier elementen, de “Elements of Diffusion”, te weten:

- The innovation
- A communications channel
- Time
- A social system

The Innovation

Methylamfetamine is een innovatie in dat het een nieuw product is en dat het door de potentiële gebruiker als een nieuw product wordt gezien. Hoe snel een innovatie wordt opgepakt door een groep of een individu is afhankelijk van de kenmerken die een innovatie in hun ogen heeft. De vijf kenmerken van een innovatie zijn:

- relatief voordeel
- compatibiliteit
- complexiteit
- testbaarheid
- observeerbaarheid

Hoe deze vijf kenmerken worden gezien door de potentiële gebruiker bepaald de snelheid waarmee een innovatie wordt opgepakt. Wanneer dit toegepast wordt op methylamfetaminen blijkt dat er sprake is van een relatief voordeel, namelijk de langere en sterkere werking. De compatibiliteit is ook aanwezig, zeker bij personen die al vaker drugs, en dan met name amfetamine, hebben gebruikt. De complexiteit van het gebruik van methylamfetaminen is laag, ze zijn eenvoudig in gebruik. De testbaarheid is hoog, het kan een keer geprobeerd worden en nadat het uitgewerkt is kan het beoordeeld worden. De observeerbaarheid daarentegen is laag. Er kan aan de buitenkant niet goed gezien worden wat het product doet. Deze vijf punten in beschouwing nemende, is methylamfetamine een innovatie die snel zal worden opgepikt door een groep of een individu.

A Communications Channel

Het communicatiekanaal is de manier waarop informatie van de ene bij de andere persoon terechtkomt. Massamedia zijn effectief in het onder de aandacht brengen van een innovatie, terwijl interpersoonlijke kanalen beter zijn in het vormen en veranderen van meningen ten opzichte van de innovatie. De meeste personen evalueren een innovatie niet aan de hand van wetenschappelijke feiten, maar door de subjectieve meningen van een gelijke die de innovatie al gebruikt. Deze gelijke dienen als rolmodel, wiens innovatieve gedrag wordt geïmiteerd door anderen in hun omgeving. Wordt dit toegepast op methylamfetaminen dan zullen de ervaringen van gebruikers het belangrijkste zijn voor de potentiële gebruikers. Omdat deze mensen in dezelfde omgeving verblijven zullen ze vaak tot dezelfde doelgroep behoren en zal de communicatie beter verlopen. Communicatie tussen verschillende doelgroepen loopt moeizamer. Op deze manier wordt de innovatie belemmerd in zijn verspreiding. De media kan hierin echter een rol spelen door de methylamfetamine onder de aandacht te brengen van andere groepen.

Time

Tijd speelt een rol bij het innovatiebeslissingsproces, de mate van innovatie, en de snelheid van de aanpassing. Het innovatiebeslissingsproces is het proces wat leidt tot de uiteindelijke beslissing om de innovatie te adopteren of te verwerpen. Dit proces bestaat uit vijf stappen, te weten:

- kennisname van de innovatie
- overtuiging
- beslissing
- uitvoering
- bevestiging

Eerst leert men de innovatie kennen, waarna men wordt overtuigd om het te proberen. De beslissing om het te gebruiken wordt genomen en uitgevoerd, waarna bevestiging op het gebruik van de innovatie volgt. De mate van innovatie is in hoeverre de innovatie geïntegreerd wordt in het dagelijkse leven. De snelheid van de aanpassing tenslotte, is de tijd die nodig is om volledig op de innovatie te zijn aangepast. Bij methyldamfetamine kan er van worden uitgegaan dat deze drie stappen vrij vlot verlopen.

A Social System

Een sociaal systeem is een groep gelijksoortige individuen. Deze systemen hebben normen en waarden, en de leden van deze systemen beïnvloeden elkaar. De sociale systemen voor methyldamfetamine bestaan uit de doelgroepen van potentiële gebruikers. In zo'n groep zijn er voorlopers en volgers. De voorlopers zijn de individuen die nieuwe dingen proberen en hun ervaringen delen met de volgers. De voorlopers zullen de eerste zijn die methyldamfetamine proberen. Zij geven hun positieve of negatieve ervaringen door aan de volgers, die op hun beurt de afweging maken om het product wel of niet te gebruiken.

De verspreidingskansen van methyldamfetamine zijn afhankelijk van de originele groep gebruikers. Als dit een kleine, gesloten of geïsoleerde groep is, dan is de verspreiding langzaam en zal het lang duren voordat methyldamfetamine bij iedereen bekend is. Is de originele groep daarentegen een grote, open groep, dan is de kans groot dat het gebruik van methyldamfetamine zich zeer snel verspreidt, mits de ervaringen van de originele groep positief zijn.

Risicoschatting

Als het gebruik van methylamfetaminen in Nederland toeneemt, heeft dit bepaalde negatieve verschijnselen. Drugs, inclusief methylamfetamine, zijn niet voor niets illegaal. Om deze Negatieve verschijnselen te kunnen inschatten kan gebruik worden gemaakt van een risicoschatting. Een risicoschatting is, zoals het woord al zegt, een inschatting van de mogelijke risico's. In het geval van methylamfetamine kunnen we de risicoschatting opbouwen uit de volgende vier elementen:

- risico's voor de gezondheid van het individu
- risico's voor de volksgezondheid
- risico's voor de openbare orde en veiligheid
- risico's van criminele betrokkenheid

Door het onderzoeken van bovenstaande elementen kan een risicoschatting voor methylamfetamine in Nederland worden gemaakt.

Risico's voor de gezondheid van het individu

De risico's voor de gezondheid van het individu worden beoordeeld aan de hand van een viertal factoren, te weten:

- mate van het risico van lichamelijke afhankelijkheid
- mate van het risico van geestelijke afhankelijkheid
- mate van het risico van acute toxiciteit
- mate van het risico van chronische toxiciteit

Er treden geen ontwenningverschijnselen op na het (langdurig) gebruik van methylamfetamine. Dus van lichamelijke afhankelijkheid is hier geen sprake. Er is wel sprake van een grote mate van geestelijke afhankelijkheid. Gebruikers kunnen het idee krijgen dat ze niet goed kunnen functioneren of plezier hebben zonder methylamfetamine te gebruiken. Dit gevoel is bij Ice nog sterker. Gekeken naar de acute toxiciteit is het zo dat een overdosis (methyl)amfetamine kan resulteren in hartritmestoornissen, oververhitting en acute schizofrenie of psychotische verschijnselen. Bij zwaar gebruik zijn de risico's: paranoia en jeuk. Je belandt ook snel in een vicieuze cirkel en daar is moeilijk uit te geraken, dus het risico van chronische toxiciteit is redelijk hoog.

Risico's voor de volksgezondheid

De risico's voor de volksgezondheid worden beoordeeld aan de hand van zeven factoren, te weten:

- mate van risico met betrekking tot omvang en frequentie van gebruik en eventuele toename van gebruik
- mate van risico vanwege de kwetsbaarheid van de gebruiker
- mate van risico door het ontbreken van adequate gebruikersinformatie
- mate van risico met betrekking tot beschikbaarheid van het betreffende product
- mate van risico door onbetrouwbare kwaliteit van het product
- mate van risico door onbetrouwbaarheid van de distributiewijze en verkooppunten en handelaren
- mate van risico gemeten naar aard en omvang van meldingen en incidenten

Er zijn een aantal indicaties die wijzen op kleinschalig gebruik onder Thaise hoertjes en in de scène van Thaise massagesalons, maar er is geen vaste gebruikersgroep te benoemen. Buiten Nederland is wel sprake van opkomst van methylamfetamine.

Methylamfetamine in poedervorm is moeilijk te onderscheiden van gewone amfetamine en de oranje pilletjes (ya ba) kunnen voor ecstasy worden aangezien. Het gevaar schuilt hier dat de drug op een verkeerde manier wordt gebruikt en dit tot vervelende situaties kan leiden.

Het risico door het ontbreken van adequate gebruikersinformatie is wel degelijk aanwezig, omdat men hier in Nederland nog niet echt bekend is met de drug en men vaak niet weet dat er een bepaald percentage methylamfetamine in het poeder of een pilletje zit.

Methylamfetamine wordt heel sporadisch aangeboden, maar zal meer door toeristen meegenomen worden uit bijvoorbeeld Thailand.

Methylamfetamine wordt geproduceerd in illegale laboratoria en daarom moet altijd aan de betrouwbaarheid van de kwaliteit getwijfeld worden.

Voor zover we weten wordt er alleen kleinschalig gehandeld in de Thaise massagesalons. Dit is uiterst onbetrouwbaar, omdat de georganiseerde criminaliteit daarmee gemoeid is.

Er zijn tot op heden geen berichten van incidenten met methylamfetamine in Nederland. In het buitenland en dan met name in de Verenigde Staten zijn al vele mensen overleden aan verkeerd gebruik van deze gevaarlijke drug.

Risico's voor de openbare orde en veiligheid

De risico's voor de openbare orde en veiligheid worden beoordeeld door drie factoren, namelijk:

- mate van risico met betrekking tot frequentie en ernst van eventuele overlast voor burgers rond verkoop en gebruik
- mate van risico doordat het gebruik leidt tot een verlaging van de geweldsdrempel bij de gebruiker
- mate van risico doordat het gebruik van het product het reactievermogen beïnvloedt

Op dit moment is er weinig tot geen overlast van methylamfetamine, wat te danken is aan de geringe verspreiding en het beperkte aantal verkooppunten. Mocht methylamfetamine echter aan populariteit winnen, dan zullen de verspreiding en het aantal verkooppunten zeker ook toenemen. Dit leidt tot dezelfde overlast als gegeven wordt door de verkoop en het gebruik van andere synthetische drugs. Verder heeft het gebruik van methylamfetamine een verlaging van de agressiedrempel tot gevolg evenals een beïnvloeding van het reactievermogen.

Risico's van criminele betrokkenheid

De risico's van criminele betrokkenheid worden beoordeeld aan de hand van twee factoren, namelijk:

- mate van risico door betrokkenheid van de (georganiseerde) misdaad bij productie en handel
- mate van risico door betrokkenheid van de (georganiseerde) misdaad bij de productie en handel in grondstoffen

De verkoop en het gebruik van methylamfetamine spelen zich op dit moment hoofdzakelijk af in bepaalde Thaise massagesalons. Deze salons, waarvan sommige als borddeel worden geëxploiteerd, zijn vaak verbonden aan de Aziatische georganiseerde misdaad. Het is dan ook zeer aannemelijk dat de handel en productie van methylamfetamine ook verbonden is aan de Aziatische georganiseerde misdaad. Over de handel in grondstoffen is in Nederland weinig tot niets bekend.

Scenario's

Wat kan er gebeuren als methyldamfetamine in Nederland wordt geïntroduceerd. Er zijn natuurlijk vele mogelijkheden, maar deze zijn niet allemaal even aannemelijk. Om dit soort vragen te beantwoorden kunnen scenario's opgesteld worden. In deze scenario's wordt een mogelijke toekomstige gebeurtenis en de daaropvolgende gebeurtenissen en reacties uitgewerkt. De volgende scenario's inzake methyldamfetamine zijn hieronder uitgewerkt:

- De Thaise massagesalons, die banden met de georganiseerde misdaad hebben, beginnen een handel in methyldamfetaminen die zich verder verspreid dan alleen hun vaste Aziatische klantenkring.
- Een drugshandelaar besluit dat hij meer winst kan maken met methyldamfetamine dan met de drugs die hij nu verkoopt. Hij introduceert methyldamfetamine in Nederland en probeert het te verkopen.
- Door sensatieberichten in de media, raken bepaalde personen geïnteresseerd in methyldamfetaminen. Zij proberen het te verkrijgen en vertellen hun ervaringen, waardoor het gebruik zich verder verspreidt.

Verspreiding door middel van de Thaise Massagesalons

In steeds meer grote steden zijn Thaise massagesalons gevestigd. Vele van deze salons zijn inderdaad alleen voor massage, maar enkele worden ook als bordeel geëxploiteerd. Deze bordelen hebben veelal banden met de georganiseerde misdaad, met name de Japanse Yakuza en de Chinese georganiseerde misdaad. Deze georganiseerde misdaad houdt zich bezig met mensenhandel en drugshandel. Waar groepen van deze Aziaten samenkomen wordt gehandeld in Ya ba, een vorm van methyldamfetamine. Tot nu toe wordt er alleen gehandeld in Ya ba binnen deze gesloten groepen. De kans bestaat echter dat ze bedenken dat ze hun drugs ook kwijt kunnen aan andere afnemers. Of ze Ya ba ook daadwerkelijk kunnen verkopen aan andere, niet-Aziatische mensen is afhankelijk van de prijs. Is de Ya ba duur, dan zal men amfetamine preveren. Wordt er daarentegen een lage prijs voor gevraagd, dan zullen er veel mensen zijn die het wel willen proberen. Mochten zij een positieve ervaring hebben, dan zullen zij deze delen met hun omgeving. Op deze manier verspreidt de bekendheid van de drug zich. De mensen die horen van de positieve ervaringen willen het ook proberen en zo wordt de groep gebruikers steeds groter. Op een gegeven moment is het gebruik van Ya ba net zo ingeburgerd als het gebruik van XTC en amfetamine.

Om het bovenstaande tegen te gaan is het van groot belang om de salons, zeker degene die als bordeel fungeren, scherp in de gaten te houden. Ook moet geprobeerd worden om de Aziatische georganiseerde misdaad te onderzoeken en in kaart te brengen. Als dit gebeurd is de kans groot dat zodra de handel in Ya ba buiten de gebruikelijke klantenkring groeit, dit opgemerkt wordt en er ingegrepen kan worden. Er kan op twee manieren worden ingegrepen, namelijk primaire en secundaire preventie. Primaire preventie is vanuit de politie en de rechterlijke macht. Er zou bijvoorbeeld een onderzoek kunnen worden gestart naar de bordelen en hun connecties. Ook kan het bezit van Ya ba hard aangepakt worden. Secundaire preventie bestaat uit voorlichting en het beschikbaar stellen van informatie. Door potentiële gebruikers te wijzen op de gevaren kunnen ze misschien overtuigd worden om geen Ya ba te gebruiken. Ook kan de informatie ervoor zorgen dat, als ze toch besluiten om Ya ba te gebruiken, ze dit doen met zo min mogelijk risico voor hun gezondheid. Deze maatregelen moeten de verspreiding van Ya ba tegengaan en kunnen er misschien zelfs voor zorgen dat de georganiseerde misdaad het niet meer probeert te verkopen.

Verspreiding door Drugshandelaar

Nu de winstmarges op XTC en amfetamine steeds kleiner worden, zijn veel drugshandelaren bereid iets nieuws te proberen. Ze zullen ook wel moeten, willen ze dezelfde winsten als voorheen behalen. Drugshandelaren die connecties hebben met de georganiseerde misdaad kunnen informeren bij hun leveranciers naar andere drugs, drugs waar meer geld mee te verdienen is. Deze nieuwe drug kan methylamfetamine zijn. De drugshandelaar kan dan proberen om zijn vaste afnemers te interesseren voor methylamfetamine. Niet iedere afnemer zal toehappen, maar er zullen wel enkele zijn die het proberen. Zij zullen, gebaseerd op hun ervaringen, andere mensen beïnvloeden. Als het positieve ervaringen zijn, zal de vraag toenemen. Bij een toenemende vraag zal het aanbod ook toenemen. De leveranciers kunnen dan besluiten om de productie naar Nederland te halen. Hierdoor kan het aanbod verder toenemen en kan het aanbod de vraag bijhouden.

Het tegengaan van bovenstaande is moeilijk. Methylamfetamine bestaat nu eenmaal en als iemand het wil verkopen en andere het willen kopen, is dit moeilijk tegen te gaan. Wel kan gezorgd worden dat elke nieuwe trend op het gebied van drugs snel bekend is. Als bekend wordt dat methylamfetaminen worden verkocht kan een er iets tegen gedaan worden. Er kan voorlichting worden gegeven en informatie worden verstrekt. Door duidelijk te maken dat methylamfetamine schadelijker is dan amfetamine kunnen potentiële gebruikers worden afgeschrikt. Verder kan het bezit en gebruik van methylamfetamine hard worden aangepakt. Of deze maatregelen echter veel zullen helpen valt te bezien, maar het kan de handelaren in ieder geval moeilijk gemaakt worden.

Vraag toename door Mediaberichten

De media spelen tegenwoordig een belangrijke rol in de samenleving, een rol die veel verantwoordelijkheid met zich meebrengt. Sommige media zijn echter vooral belust op sensatie en zij proberen zoveel mogelijk te verkopen. Methylamfetamine zijn populair in de Verenigde Staten, Australië en vooral in Azië. In Azië is er een hele scène rond de prostitutie en de georganiseerde misdaad waar veel methylamfetamine worden gebruikt op feesten. Op deze feesten, de zogenaamde full moon parties, komen ook veel toeristen af. De ontdekking van een nieuwe drug hier is natuurlijk groot nieuws, nieuws wat op sensationele wijze gebracht kan worden. Door op zo'n manier over een illegaal product te berichten, bestaat er een kans dat mensen juist geïnteresseerd raken. Zij zullen dan informatie zoeken over methylamfetamine en misschien proberen om het product een keer te proberen. Deze mensen, de zogenaamde voorlopers, beïnvloeden op hun beurt de mensen in hun omgeving. Op deze manier neemt de vraag steeds verder toe, totdat iemand besluit om er op in te spelen.

Deze gang van zaken is moeilijk te stoppen. De media hebben de vrijheid om te berichten over elk onderwerp wat ze interessant achten, en ze kunnen dit doen op de manier die hun het beste lijkt. Het enige wat zou kunnen helpen is het verstrekken van juiste informatie en het voorlichten van de potentiële doelgroepen. Door dit te doen kan er duidelijk gemaakt worden wat de negatieve kanten zijn aan het gebruik van methylamfetamine.

De verschillende scenario's bekijkend valt op dat het erg moeilijk is om drugsgebruik tegen te gaan. Als mensen willen gebruiken is er altijd wel iemand die wil verkopen. Het is natuurlijk ook voor een groot gedeelte de eigen verantwoordelijkheid van de persoon in kwestie. Helaas leidt drugsgebruik niet alleen tot risico's voor de gebruiker, maar ook voor de omgeving. Hierdoor moet er wel ingegrepen worden. Het verstrekken van informatie en het geven van voorlichting zijn belangrijk om mensen bewust te maken van wat ze aan het doen zijn. Hard

optreden van politie en justitie moet vooral gericht zijn tegen dealers en handelaren, de mensen die grof geld verdienen.

Conclusies

In de Verenigde Staten, Zuidoost Azië en Australië is methyldamfetamine erg populair, vooral onder de jongeren. Er worden jaarlijks dan ook vele labs ontmanteld, ook sterven er veel mensen aan het (verkeerd) gebruiken van methyldamfetamine. Vaak zijn de pilletjes te herleiden naar Zuidoost Azië. Ze worden op grote schaal geproduceerd in Birma, methyldamfetamine is met enige kennis en de benodigde middelen redelijk eenvoudig te produceren en de labs zijn daardoor ook moeilijker vindbaar voor de politie. De bestandsdelen zijn allen legaal te verkrijgen. Thailand is de grootste afzetmarkt voor methyldamfetamine met zo'n 2,5 miljoen gebruikers. Ook zijn er aanwijzingen dat de drug geëxporteerd wordt naar de VS en Australië, maar erg veel is daar niet over bekend. Methyldamfetamine is met enige kennis en de benodigde middelen redelijk eenvoudig te produceren en de labs zijn daardoor ook moeilijker vindbaar voor de politie. De bestandsdelen zijn allen legaal te verkrijgen.

In Nederland wordt de drug sporadisch aangetroffen, maar hij is bij de meeste mensen nog niet bekend. Mocht het zo zijn dat zij wel methyldamfetamine in handen hebben, dan is het waarschijnlijk dat zij hier zelf niet van weten. Recente berichten geven aan dat Thaise massagesalons, waarvan sommige gebruikt worden als bordeel, banden onderhouden met de Aziatische georganiseerde misdaad. In deze salons wordt gehandeld in methyldamfetamine, al is dit voornamelijk binnen de Aziatische gemeenschap.

Dat de drug in Nederland nog niet op grote schaal wordt gebruikt geeft geen garanties voor de toekomst. Qua product heeft methyldamfetamine meerdere voordelen ten opzichte van amfetamine, een drug die wel veelvuldig wordt gebruikt. Tot nu toe wordt amfetamine hier veelvuldig verkocht en geproduceerd, doordat de grondstoffen eenvoudig en goedkoop te krijgen zijn. Mocht dit veranderen of mochten de grondstoffen voor methyldamfetamine ook makkelijker en goedkoper aangeboden worden, dan bestaat de mogelijkheid dat methyldamfetamine de amfetamine gaat vervangen.

De uitkomst van het onderzoek is dan ook dat er op dit moment geen dreiging is van een verhoging in het gebruik van methyldamfetamine. Dit kan echter snel veranderen, afhankelijk van enkele belangrijke factoren, zoals grondstofprijzen en de beschikbaarheid van de grondstoffen. Het is dan ook belangrijk om de situatie zeer nauwlettend in de gaten te houden, met name de eerdergenoemde massagesalons. Door hier aandacht aan te besteden wordt de kans vergroot om een introductie van de drug methyldamfetamine op de Nederlandse markt af te stoppen of te frustreren. Hoe eerder men op de hoogte is van een verspreiding van de drug, hoe eerder men er tegen kan optreden.

Onderzoeksverantwoording

We zijn ons onderzoek begonnen met het ons inlezen in de materie. We hebben zoveel mogelijk informatie over methyламfetamine, amfetamine en drugs gezocht en bestudeerd, zodat we goed wisten wat we onderzochten. Hierna hebben we een plan van aanpak opgesteld met daarin de vragen waarop we een antwoord wilden geven, en de manier waarop we ons onderzoek gingen uitvoeren. Na het opstellen van het plan van aanpak hebben we afspraken gemaakt met verschillende experts op het gebied van drugsonderzoek, drugsbestrijding en drugsvoorlichting. Deze experts hebben we geïnterviewd in de vorm van een open gesprek, waarin we zoveel mogelijk informatie hebben proberen te bemachtigen. De informatie uit de interviews hebben we bestudeerd samen met de informatie uit literatuur en informatie van het internet. Uit al deze bronnen hebben wij ons een beeld gevormd van de huidige situatie en enkele mogelijkheden voor de toekomst. Hierna hebben we ons rapport geschreven, gebaseerd op de verzamelde informatie en meningen.

- Inlezen in het onderwerp
- Opstellen onderzoeksvragen
- Opstellen plan van aanpak
- Literatuuronderzoek (boeken, internet, tijdschriften)
- Afspraken regelen met experts op het gebied van drugsvoorlichting, -bestrijding, en – onderzoek.
 - Het Trimbos Instituut
 - De Jelinek Kliniek
 - IVO
 - Europol
- Gesprekken voeren met de experts
- Uitwerken en analyseren van de informatie
- Schrijven van het onderzoeksrapport

Literatuurlijst

D.B. Baarda & M.P.M. de Goede, *Methoden en Technieken*, 2^e druk, Educatieve Partners Nederland BV Houten 1997.

R. Grit, *Projectmanagement*, 3^e druk, Wolters-Noordhoff Groningen 2000.

Trimbos-instituut, *Nationale drugmonitor Jaarbericht 2003*, Bureau NDM Utrecht 2003

Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving, *Jaarverslag 2003: Stand van de drugsproblematiek in de Europese Unie en Noorwegen*, Lissabon 2003

Lijst met geïnterviewden

Cas Barendregt IVO – Instituut voor leefwijzen en verslaving

Dick de Bruin CVO – Centrum voor verslaving en onderzoek

Roel Kerssemaker Jellinek

Peter van Dijk Trimbos-instituut

André van Rijn Europol

Tevens hebben wij telefonisch gesproken met een aantal mensen. Wij hebben contact gehad met iemand van de Amsterdamse politie, met Annemiek Hulleman van de afdeling verslavingspreventie van Parnassia en met Arie Coppens van de Unit Syntetische Drugs (USD).